

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudce JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **P. N.**, zastoupený advokátkou Mgr. Pavlou Henzelovou, se sídlem Fibichova 1141/2, Olomouc, proti žalovanému: **Krajský soud v Ostravě**, se sídlem Havlíčkovo nábř. 1835/34, Ostrava - Moravská Ostrava, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného v řízení sp. zn. Si 1179/2020, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. 3. 2022, č. j. 25 A 178/2021 – 45,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Odměna ustanovené advokátky Mgr. Pavly Henzelové **se u r č u j e** částkou 4 114 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní průběh ve věci

[1] Žalobce dne 23. 10. 2020 žalovanému adresoval žádost o poskytnutí informace „*pod jakou spisovou značkou byly vedeny (gramaticky správně „byla vedena“ – pozn. soudu) trestní řízení proti panu V. H. a panu M. Š. (pobočka Olomouc)?*“

[2] Žalovaný v písemnosti ze dne 4. 11. 2020, č. j. Si Si 1179/2020 – 3, žalobci sdělil, že „[1]ustrací výše zmíněných osob prostřednictvím informačního systému Lotus Notes nebylo nalezeno u Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci žádné trestní řízení.“

[3] Proti poskytnutí informace žalobce podal „odvolání“. V něm uvedl, že má „*důvod se domnívat, že poskytnutá informace není správná a proto proti tomuto rozhodnutí/vyrozhodnění [podává] odvolání, aby tak nadřízený orgán (Ministerstvo spravedlnosti) uznal či opravil poskytnutou informaci.*“

[4] Ministerstvo spravedlnosti (nadřízený orgán) v rozhodnutí o odvolání zamítlo podanou stížnost („odvolání“). Ze správního spisu vyplynulo, že poskytnuté informace jsou pravdivé. Žalobce ostatně nedoložil opak.

[5] Proti rozhodnutí ministerstva podal žalobce žalobu. V ní zdůraznil, že žalovaný a následně i ministerstvo ignorovali část jeho žádosti o informace. Požadoval informace o spisových značkách ukončených trestních řízení 1) proti panu V. H. u Krajského soudu v Ostravě a 2) proti M. Š. u Krajského soudu v Ostravě, případně u pobočky v Olomouci. Žalovaný mu však odpověděl, že lustrací nebylo nalezeno u Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci žádné trestní řízení. Takováto odpověď není však úplná. Žalobce totiž požadoval výsledky nejen za pobočku, ale za celý krajský soud, včetně pobočky. Dále se domáhal určení nezákonnosti rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti č. j. MSP-702/2020-OSV-OSV/2 ze dne 7. 12. 2020, jímž byl, ke stížnosti žalobce, potvrzen postup žalovaného.

[6] Usnesením ze dne 5. 8. 2021, č. j. 25 A 1/2021 - 35, soud vyloučil žalobu proti nečinnosti žalovaného k samostatnému projednání.

[7] Soud posléze žalobu proti nečinnosti zamítl. O věci uvažil následovně. Podstatou celého sporu je to, zda žalovaný správně vyložil žalobcovu žádost, resp. zda bylo možno po žalovaném spravedlivě požadovat, aby žádost o informace vyložil jiným způsobem či pojal pochybnost, zda je jasné, oč žalobce žádá. Soud má za to, že nic z toho po žalovaném spravedlivě požadovat možno nebylo. Jestliže žalobce požadoval spisové značky trestních řízení dvou osob, přičemž uvedl do závorky „pobočka Olomouc“, usoudil krajský soud zcela logicky, že žádá o spisové značky řízení vedených pobočkou v Olomouci. Pokud by totiž žádal spisové značky za celý soud, nemusel by vůbec uvádět jeho organizační složku v závorce. Stejně jako žalovaný žádost pochopilo i ministerstvo. Soud nepřehlédl, že žalobce se svým velice svérázným výkladem vlastního projevu vůle přichází až v žalobě; ve stížnosti k ministerstvu vůbec nenamítl, že by si žalovaný špatně vyložil jeho žádost, přestože již z odpovědi žalovaného ze dne 4. 11. 2020 jasně plyne, jak žalobcovu žádost pochopil.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[8] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost.

[9] Ze spisového materiálu je zřejmé, že k osobám pana H. i Š. Krajský soud v Ostravě lustroval ve svém informačním systému Lotus Notes s kladným výsledkem, přesto informace o řízeních stěžovateli nesdělil. Jedná-li se tedy o žádost o poskytnutí informace ve vztahu k osobám jménem V. H. a M. Š. o řízeních u Krajského soudu v Ostravě, žalovaný stěžovateli neposkytl úplnou informaci a je nečinný.

pokračování

[10] Stěžovatel svoji žádost o poskytnutí informace směřoval ke sdělení spisových značek ukončených trestních řízení proti V. H. u Krajského soudu v Ostravě a proti M. Š. u Krajského soudu v Ostravě, popřípadě u pobočky v Olomouci. „Pobočka Olomouc“ byla u jména M. Š. uvedena pouze jako alternativa, proto byla uvedena v závorce. Avšak i kdyby dovětek „pobočka Olomouc“ soud nechápal pouze jako alternativu, nemohl ji v žádném případě vztáhnout rovněž k osobě „V. H.“, neboť „Pobočka Olomouc“ byla uvedena pouze u jména „M. Š.“

[11] Pokud by žalovaný postupoval v souladu s obecnými gramatickými pravidly, musel by při náležité pečlivosti pojmout pochybnost, oč stěžovatel žádá. Soud tak nesprávně posoudil shora vymezenou právní otázku, zda po žalovaném bylo možné chtít, aby žádost o informace vyložil jiným způsobem, než jak učinil, či aby jako povinný subjekt pojal pochybnost, zda je jasné, oč stěžovatel žádá. K výše uvedenému odkázal na nález Ústavního soudu ze dne 1. 7. 2021, sp. zn. III. ÚS 3339/20.

[12] Stěžovatel v doplnění kasační stížnosti upozornil na nezákonnosti a neefektivní přístup žalovaného ve vztahu k poskytování informací. K předmětu řízení dodal, že žalovanému muselo či přinejmenším mělo být zřejmé, že se dotaz týká minimálně částečně (ve vztahu k osobě „V. H.“) Krajského soudu v Ostravě, jemuž byla žádost adresována, neboť „pobočka Olomouc“ byla jednak uvedena pouze u jména „M. Š.“, jednak žádost Krajskému soudu v Ostravě – pobočce v Olomouci adresována nebyla.

[13] Žalovaný ve vyjádření konstatoval, že nemůže za žadatele o informace domýšlet, jaké všechny informace vlastně požaduje. Stěžovateli ostatně nic nebránilo (a nebrání) podat žádost o informace ve vztahu ke Krajskému soudu v Ostravě (nikoliv pouze pobočce v Olomouci).

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[14] Kasační stížnost je včasná, přípustná a projednatelná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)].

[15] Po takto provedeném řízení dospěl k závěru, že kasační stížnost **není** důvodná.

[16] „Jádrem pudla“ posuzované věci je výklad rozsahu požadovaných informací.

[17] Stěžovatel žalovanému směřoval žádost o informace ve znění: „*Poskytnutí informace, pod jakou spisovou značkou byly vedeny (gramaticky správně „byla vedena“ – pozn. soudu) trestní řízení proti panu Vlastimilu Hýžovi a panu Martinu Šenkovi (pobočka Olomouc)?*“ Ve stížnosti nadřízenému orgánu toliko obecně sdělil, že poskytnutá informace není správná.

[18] Žalovaný logicky správně dovodil, že stěžovatel žádal toliko o poskytnutí informací týkajících se Krajského soudu v Ostravě - pobočky v Olomouci. Jiný soud stěžovatel nezmiňuje, a to ani ve své stížnosti, kde upozorňuje na nesprávnost informace (nikoliv na její neúplnost). Na tom nic nemění ani skutečnost, že žádost byla zaslána Krajskému

soudu v Ostravě, ostatně stěžovatel netvrdil, že by byla posouzena nepřislušným správním orgánem.

[19] I právo na informace má však své limity – stanovené přímo zákonem a často i ústavními hodnotami stojícími v protikladu k tomuto právu. Poskytování informací (o soukromých subjektech) se proto zpravidla děje na žádost, kterou následuje důsledné posouzení střetu výše uvedených (ústavních) práv. Nelze proto opomenout, že i samotná lustrace informací o soukromých osobách může představovat zásah do práva na soukromí. Nejinak tomu bylo v projednávané věci. Žalovaný ani nadřízený orgán nesmí poskytovat informace o soukromých osobách nad rámec žádosti o ně (poskytují-li je právě na základě žádosti); k poskytnutí informací totiž logicky postrádají právní titul.

[20] Nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 3339/20 hovoří o tom, že správní orgány mají žadatelům vyjít maximálně vstříc a nehrát s nimi „na slepou bábu“. To však platí pouze v případě, v němž to není právě žadatel (zde stěžovatel), kdo iniciuje onu hru. Stěžovatel před Nejvyšším správním soudem již „absolvoval“ vyšší desítky řízení (pouze za rok 2022 to bylo 23 řízení), týkající se zpravidla práva na svobodný přístup k informacím. Je si zcela vědom principů, jak tohoto práva, tak i řízení o něm. S jistou nadsázkou jej lze označit za profesionála v této oblasti; nejde o nějakého popleteného strýčka z pohraničí. Nelze proto hovořit o tom, že by snad neuměl formulovat žádost o poskytnutí informace či v řízení o stížnosti (případně o odvolání) nebyl schopen vyjádřit tvrzenou nezákonnost postupu povinného subjektu. Správní soud by zajisté mohl najít „pochopení“ pro stěžovatele v případě, že by od hry na schovávanou upustil alespoň ve vztahu k nadřízenému orgánu a sdělil mu, že poskytnuté informace jsou neúplné ve vztahu k řízením vedeným před Krajským soudem v Ostravě. To však neučinil a soud tak správně „pochopení“ pro stěžovatelovo jednání nenašel.

[21] Pro výše uvedené rozsudek krajského soudu ob stojí; žalovaný stěžovateli k jeho žádosti poskytl úplnou informaci, a není proto nečinný.

IV. Závěr a náklady řízení

[22] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že stěžovatelovy námitky nejsou důvodné, a proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s., poslední věty, zamítl jako nedůvodnou.

[23] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 téhož zákona. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému pak náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto mu je Nejvyšší správní soud nepřiznal.

[24] Stěžovateli byla usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 3. 2021, č. j. 25 A 1/2021 - 15, ustanovena k ochraně jeho práv zástupkyně Mgr. Pavla Henzelová, advokátka se sídlem Fibichova 1141/2, Olomouc. Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. platí hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného zástupce stát. Podle § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, náleží ustanovenému zástupci odměna za jeden úkon právní služby, a to podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], každý ve výši 3 100 Kč a náhrada hotových výdajů za jeden

pokračování

úkon ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). V souhrnu tak odměna ustanoveného zástupce činí 3 400 Kč. Protože ustanovená zástupkyně je plátkyní daně z přidané hodnoty, zvyšuje se její odměna o částku 714 Kč, kterou je povinna odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Celková výše odměny tak byla určena částkou 4 114 Kč. Soud naopak shledal, že doplnění kasačních námitek v písemnosti ze dne 28. 4. 2022 označené jako „podání žalobce ve věci kasační stížnosti“ bylo úkonem zbytným. Nejednalo se o reakci na vyjádření žalovaného, ale toliko doplnění kasační argumentace. Soud tudíž považuje podanou kasační stížnost a písemnost ze dne 28. 4. 2022 za jeden úkon právní služby.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. března 2023

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu